

A legjobb órák

Jól kibabrált a történelem Apucilival. Apró köllökorától mostanáig egyfolytában raccsol. Szegényebb lenne a világ, ha ötven évvel ezelőtt nem bölcsészek lettünk volna, megállapítottuk, ilyen hibával trónörökös is lehetne a Habsburg-házban. Elkezdünk összeállítani neki egy r nélküli szótárat. A koronáját emlitem: a karóra helyett mondjon kéziketegőt.

A történelem, ha beindul, meg nem áll. Olyan hirtelen szűntek meg a főlhúzó-ketvegős órák, ahogy a tanyai iskolák söprödtek le a térképről.

Hosszú a nekifutás, de nem hagyhattam ki. Akkor jutottunk ki Bécsbe, amikor a kvarcórát már kilóra mérték, mint a cseresznyét. (Azt hiszem, a Ludas Matyi vicce volt ez.) Kirakatban láttuk, egy pohár vízben járt az óra. Óriásplakátnál is nagyobb reklám az ilyen, ráadásul kiköpött magyar az eladó. Ömlesztette elénk a sok kvarcot, kétszáz forintért – forintért! – adja a legolcsóbbat, és négyszázért azt, amelyik ébresztő muzsikát húz a fülembe, ha úgy kívánom. (A kenyér akkor még 3,50 volt.) Mondom neki, ha altatót tenne bele, azt venném meg, de fölébredni nagyon is tudok. A valuta-teretből többre egyébként se futotta.

Jöttünk tehát haza, egy szem csempészportékával megrakva. (Remélem, azóta elévült már ez a bűnöm is.) Másnapra, mintha előző életében gyorsfutó lett volna, úgy sietett. Szídtam pár napig a mocskos kapitalizmust, aztán a balástyai Kócsó mester kezére adtam. Beleforrasztott egy esernyődrótot, és attól kezdve akár a svájci óra.

Nemzeti gyászt is hirdethetnék most. Huszonhét esztendő hűséges szolgálat után úgy beleesett az ördög, két óra alatt képes volt felet készni. Uramisten, mennyit szídtam miatta a 60-as buszt, mire rájöttem, karomon hordom a hibát. Újat kellett vennem. Ez már nem számokat ad, mutatós. Nem Bécsben kaptam, itthon. És nem kétszáz forintért. Párnapos még csak, de egyelőre másodpercet se tér le az idők örök gyalogútjáról. Most látom, rá is van írva, ez már a huszonegyedik század órája.

Azannyt! Csak így tartson ki a végéig!

H. D.

Latin-amerikai díjas szegedi egyetemisták

A Magyarországra akkreditált latin-amerikai nagykövetség több mint egy évtizede alapították meg a Premio Latinoamericano (Latin-amerikai Díj) elnevezésű tudományos, diákoknak kiosztandó díjat, hogy ösztönözzék a magyar felsőoktatás hallgatóinak a latin-amerikai országok iránti érdeklődését. A 2004-es pályázaton a Szegedi Tudományegyetem Hispanisztika Tanszé-

kének hallgatói szerezték meg az első három helyet. Első helyen a negyedéves Szebei Adrienn végzett, második lett a harmadéves Lénárt András, a harmadik helyet a másodéves Erdei Mariann szerezte meg. A díjakat – az Országos Tudományos Diákköri Tanács jelenlétében – José Luis Martinez mexikói nagykövet tegnap adta át Budapesten a Professzorok Házában.

A munkabírás mértékét nem lehet jogi úton szabályozni

Kevesebb lesz az utazó tanár

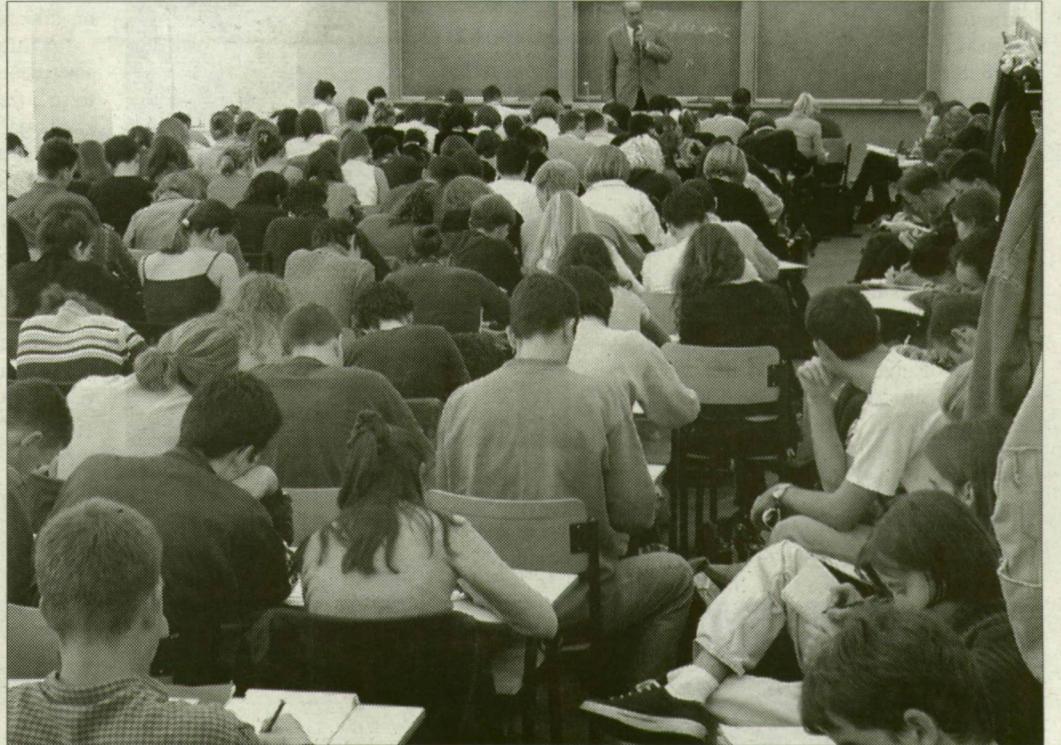
Vége áttekinthető lesz a helyzet, bár bizonyos egyetemi oktatókat rosszul fog érinteni. Nagyjából így lehet összegezni arról a minisztériumi tervről szóló véleményeket, amely szerint egy oktató legfőbb két intézményben lehet állásban.

Ez az a téma, amelyikről senki nem tud semmi pontosat – fogalmazott a neve elhallgatását kérő egyetemi vezető. Bár évente nyilatkozni kell az egyetemi oktatóknak arról, melyik intézményben van a „főállásuk”, azaz melyik egyetemen dolgoznak közalkalmazotti jogviszonyban, és hol máshol vállalnak még munkát – az egyes intézmények nem összesítik ezeket az adatokat.

Körbetanítják az országot

Vannak olyan egyetemi oktatók, akik körbetanítják az országot – mondta a minisztériumi főtisztviselő, indokolva, hogy a tervezett felsőoktatási törvény legfeljebb két intézményben „engedi” főállásban dolgozni az oktatókat.

– Senki sem teregeti ki szívesen még a rendelkezésére álló, szerintem elégtelen, vagy inkább pontatlan információkat sem – vélekedett dr. Homor Géza, az SZTE tanárképző főiskolai kar főigazgató helyettese, az intézmény oktatási igazgatója. Az utazó oktatók számának megnövekedése szerinte összefügg a megnőtt akkreditációs igényekkel. Ez azt jelenti, hogy számos intézményben csak úgy tudnak új szakokat létrehozni – akkreditáltatni –, ha „megvásárolnak” minősített oktatókat. Mármost miért hírelné magáról bármely intézmény, vagy kar, hogy „saját erőből” nem tudná megoldani egyik vagy másik szak oktatását?

Néha alig férnek el a hallgatók az előadóteremben. Tülképzés?

Illusztráció: Karnok Csaba

És fordítva: milyen alapon tartaná számon bármelyik nagy hagyományú egyetem, hogy melyik oktatója „segíti ki” az újabbakat, vállalva azt is, hogy egy héten két-három-négy városba kell elutaznia, megtartani az óráit?

Sok a jogi kar

Az egyetemi közti szóbeszédben a jogi karokat emlegetik úgy, mint ahol rengeteg az utazó tanár.

– Biztosan vannak kollégák, akik két három karon is oktatnak, de nekem ehhez mi közöm lenne? – kérdez vissza dr. Szabó Imre. Az SZTE jogi karának dékánja szerint a szegedi kart semmilyen szempontból nem érinti hátrányosan a tervezett intézkedés.

A munkabírás mértékét nem lehet a jog eszközeivel szabályoz-

ni – véli egy neve elhallgatását kérő oktató. Szerinte számos kollégája anyagi okokból kényszerül több helyen munkát vállalni. Ha ezt óraadóként teszi, ebben semmilyen jogszabály nem korlátozza.

Az érem két oldala

– Áttekinthető helyzetet fog teremteni a változtatás, ez a javára írható – mondta dr. Pukánszky Béla, az SZTE oktatási rektorhelyettese. – Másfelől megértem a kollégák érzékenységét: ha a tervezett intézkedéshez hozzávésszunk egy másikat, amely szerint minden egyetemi oktatónak heti tíz óra megtartása lenne kötelező, érthető, ha a tervek feszültséget, ellenérzéseket keltenek. Egyelőre nem világos, mit jelent ez a tíz óra. Az egyetemen

a tanársegédek tartanak ennyit, vagy többet, és a professzorok jóval kevesebbet. Érthetően, hiszen idő kell a tudományos munkára, vagy a vezetői teendők ellátására.

A minisztérium két legyet ütne egy csapásra – vélekedett egy egyetemi oktató, aki ugyancsak nem járult hozzá neve közléséhez. – Koncentrálna az erőket, vagy másképpen fogalmazva, gátat vetne a tülképzésnek: ne indíthassanak szakokat olyan helyeken, ahol nincs meg ehhez a megfelelő minőségű oktatói gárda. Másrészt takarékoskodna, hiszen a finanszírozás egyik elemében az is számít, hogy az illető intézménynek hány oktatója dolgozik közalkalmazotti jogviszonyban.

S. E.

Csikós Attila az épületekkel harmonizálva „öltöztetné fel” nyaranta a Dóm teret

Főbejáratot vált a szabadtéri

Nemzetközi rangú fesztiválhoz méltó, egységes látványt szeretne kialakítani a szabadtéri új vezérkara a Dóm téren, amelynek „felöltöztetését” a játékok kiváló ismerője, Csikós Attila Kossuth-díjas szcenikus tervezi.

Európa legszebb terei között tartják számon a szegedi Dóm teret, amit nyaranta elcsúfítanak a szabadtéri szedett-vedett építményei, a nézőtér, a világítótoronyok és az egyéb kiszolgáló létesítmények. Ezek megjelenésén szeretne változtatni a játékok új vezetése azzal, hogy egységes látványterv kialakítását tervezi. Bátyai Edina, a fesztivált működtető kht. ügyvezető igazgatója elmondta: már ezen a nyáron főbejáratot váltanak, azaz nem a So-

megyi-könyvtár felől, a WC-k mellett vezetnek be a vendégeket, hanem az Aradi vértanúk teréről, a hármaskoltív alatt. Így a belépők elé a dóm két tornya tárul ünnepélyesebb hatású látványként. A Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas díszlettervezőjét, Csikós Attilát már felkérték a Dóm téri architektúrával harmonizáló látványterv elkészítésére. A neves alkotóművész – mellékállásban a bajor királyi család építész – az elmúlt negyedszázadban rengeteg szabadtéris produkció színpadképét tervezte Szegeden, így jól ismeri a teret és a játékok működését. Hamarosan bejárást tart a vezérkarral a helyszínen, majd Kesselyák Gergely művészeti vezetővel is egyeztet Budapesten a részletekről.

– A Dóm tér üresen monumentális és hallatlanul elegáns, egy igazi városközpont. Amikor nyaranta beépítjük a nézőtérrel és a színpaddal, elveszíti a nagyvonalúságát, építészeti szempontból leértékelődik. Burkolatokkal, valamiféle architektúrával harmonizáltatni kellene az idegen elemnek tűnő lelátót, a színpadi tornyokat és a takarásokat is az épületekkel. Ezeknek olyannak kellene tűnniük, mint ha természetesen lennének ott. Nemrégiben kaptam a megtisztelő felkérést arra, hogy mindezt kitaláljam – mondja Csikós Attila, aki ezekben a hetekben Japán és Magyarország között ingázik, mert a nagyvai világkiállítás német nemzeti pavilonjának látványtervét készíti.

Újdonság lesz Szegeden ezen a

nyáron az is, hogy a Rerrich Béla téren fesztiváldudart alakítanak ki, ahol a korábbiaknál kulturáltabb formában szeretnék megoldani a vendéglátást.

– A gasztronómiát is lehet színvonalasan csinálni, egy nemzetközi fesztivál nem engedheti meg magának, hogy gagyi térben történjenek meg a vendégek kiszolgálása. A világban sok helyen, Amerikában, Párizsban, Münchenben is terveztem már nagy gasztronómiai tereket kicsit historikus formában. Szegeden is valami hasonlóra lenne szükség. Minden fesztivál arra törekszik, hogy minél egységesebb képet nyújtson, mert így már a látvány miatt is nagyvonalúbbnak hat. Bayreuthban az ünnepi játékok épületét, éttermét, de még a bisztrót is olyan egyenmően alakították ki, hogy azonnal igazi fesztiválközegben érezheti magát a látogató. Szegeden is az egész látványtervet előre ki kell találni, majd meg kell vizsgálni, hogy a projekt mely elemeire van épp pénz. A teljes programot évek alatt kell megvalósítani – javasolja a díszlettervező, aki azt is hozzáteszi: nem egy multival kell dolgozni, amelyik kizsebeli a várost, hanem szegedi és környékbeli cégekkel, amelyek büszkéek arra, ha ők végezhetik el ezeket a munkákat.

A szabadtérrel kapcsolatos további információ: a belépők árusítása néhány nappal azután kezdődhet, hogy február 22-én az önkormányzat pénzügyi bizottsága megtárgyalja a jegyértékesítő rendszerrel és a legnagyobb érdeklődéssel várt idei produkcióval, a Rómeó és Júliával kapcsolatos két szerződést.

HOLLÓSI ZSOLT

A domaszéki Pördiéknél hiányzik egy pici a családhoz

Harminckilenc kisbabát ünnepeltek

Egy ilyen összejövetelen sok anyuka és persze gyermek ismerkedhet meg egymással

Fotó: Gyenes Kálmán

A tavaly született kisbabákat és szüleiket ünnepelte minap Domaszék. A falu hatodik éve rendezi meg a babatalálkozót, s ajándékozza meg egy jelképes összegű betétkönyvvel a piciket, virágcsokorral az anyukákat.

A találkozóra a három hónapos Ábrahám Dávid Róbert és anyukája érkezett elsőnek. A szunyókáló piciről édesanyja elárulta, öt évig vártak rá, ezért most az egész család kényezteti. A két hónapos, fülbevalós Papp Nóra pedig csak akkor hagyta abba a sírást, amikor megérkezett a szintén 2004-ben született Mátyás. A picik ezután álmos szemekkel, tátott szájjal tanulmányozták egymást.

Másodszor veszünk részt babatalálkozon. Az első ilyen összejövetelen sok anyukával is

merkedem össze, és azóta közös sétákat szervezünk, vagy együtt megyünk tanácsadásra – mesélte Judit, aki ötödik gyermeke, Pördi Kira Dominika révén vett részt a rendezvényen. Arra a kérdésre, hogy tervezték-e a nagy családot, Judit elmondta, a gyerekek természetesen jöttek: „Mindig hiányzott egy pici ahhoz, hogy teljes legyen a család.” De hogy elérkezett-e a teljesség, azt még nem döntötték el Pördiék, pedig a tervezésbe már a nagyok is beleszólnak: a két legidősebb fiú 18, illetve 15 éves.

– Domaszék demográfiai mutatói szinte a legjobbak az országban. A község fejlődik, szorgos emberek lakják – magyarázta Böröcsök Lajos. A polgármester szerint a község lakossága nem csupán a Szegedről ide települők miatt nő.

G. ZS.

A Somogyi-könyvtár mellől az Aradi vértanúk terére kerül a főbejárat

Archív fotó: Miskolczi Róbert